SANSKRIT

PAPER-II
AUG-17/07

Name & Signature of the Invigilator

....

....

OMR Answer Sheet No. : | | | | | |

Roll No. : | | | | | |

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : ....

....

Time : 1¼ Hours] **No. of Printed Pages : 12** **[Maximum Marks : 100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   (*iii*) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

   Example : (A) ● (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
   (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   (*ii*) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
   (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં ઓવલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

   ઉદાહરણ : (A) ● (C) (D) કે જયાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર–II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મુલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અન્તિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજીનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજીયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજીનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્કયુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SANSKRIT

PAPER-II

सूचना : अस्मिन् प्रश्नपत्रे **पञ्चाशत्** संख्याकाः बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति । प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते **अङ्कद्वयं** निर्धारितम् । **सर्वे** प्रश्नाः समाधेयाः ।

---

1. 'न क्नोपयति' इत्येषा निरुक्तिः कस्य ?

(A) रुद्रस्य (B) अग्नेः

(C) इन्द्रस्य (D) बृहस्पतेः

2. अन्तरिक्षस्थानीयो देवः कः ?

(A) इन्द्रः (B) सोमः

(C) अग्निः (D) सविता

3. 'गाधा भव' इति कस्यास्ति प्रार्थना ?

(A) यमस्य (B) पुरूरवसः

(C) सरमायाः (D) विश्वामित्रस्य

4. वेदाङ्गेषु वर्णोच्चारणपाटवं .... भवति।

(A) व्याकरणात् (B) निरुक्तात्

(C) शिक्षायाः (D) कल्पात्

5. प्राणवान् इति कस्य शब्दस्यार्थः ?

(A) अश्विनौ (B) असुरः

(C) इन्द्रः (D) वरुणः

6. 'दशतयी' इति शब्देन कस्योल्लेखो भवति ?

(A) ऋग्वेदस्य
(B) यजुर्वेदस्य
(C) सामवेदस्य
(D) अथर्ववेदस्य

7. उपनिषत्सु यत्र नास्ति गुरु-शिष्य-संवादः।

(A) बृहदारण्यकोपनिषदि
(B) छान्दोग्योपनिषदि
(C) ईशावास्योपनिषदि
(D) प्रश्नोपनिषदि

8. व्यापनशीलत्वाद् उच्यते।

(A) बृहस्पतिः
(B) रुद्रः
(C) इन्द्रः
(D) विष्णुः

9. इन्द्रस्य दूती कास्ति ?

(A) नदी
(B) सरमा
(C) यमी
(D) उर्वशी

10. विश्वामित्र-नदी-संवादसूक्ते .... नदी वर्तते।

(A) सिन्धुः
(B) सरस्वती
(C) शुतुद्री
(D) इरावती

11. यम-यमी-संवादसूक्तं .... मण्डलेऽस्ति।

(A) दशमे
(B) अष्टमे
(C) पञ्चमे
(D) द्वितीये

12. नैयायिक-सिद्धान्त-रीत्या ज्ञानं ....।

(A) मनोधर्मः
(B) आत्मनो गुणः
(C) पृथग्द्रव्यम्
(D) सामान्यम्

13. 'निश्चितसाध्याभाववान्' इति ....।

(A) पक्षलक्षणम्
(B) सपक्षलक्षणम्
(C) उभयलक्षणम्
(D) अनुभयलक्षणम्

14. 'वायुः प्रत्यक्षः द्रव्यत्वाद्' इत्यनुमाने .... हेत्वाभासः।

(A) विरोधः
(B) असिद्धः
(C) व्यभिचारः
(D) बाधः

15. नैयायिकैः आहतेषु सिद्धान्तेषु .... अन्यतमः।

(A) विवर्तवादः
(B) असत्कार्यवादः
(C) अख्यातिवादः
(D) देहात्मवादः

16. 'द्विधाविधायचैकैकं चतुर्धा ....' इत्यारभ्य .... लक्षणमभिहितम्।

(A) पञ्चीकरणस्य
(B) त्रिवृत्करणस्य
(C) चतुष्करणस्य
(D) नान्यतमस्य

17. वेदान्तमते अज्ञानं ....।

(A) भावरूपम्
(B) सदसद्भ्यामनिर्वचनीयम्
(C) उभयरूपम्
(D) अनुभयरूपम्

18. सदानन्दोक्त-रीत्या उपासनाप्रयोजनं .... ।

(A) चित्तनैर्मल्यम् (B) वासनाक्षयः

(C) वेदान्तवाक्यतात्पर्यावबोधः (D) चित्तैकाग्र्यम्

19. वेदान्तसारे .... वेदान्ताध्ययनप्रयोजनत्वेन निरूपितम्।

(A) प्रमेयगत-अज्ञाननिवृत्तिः (B) स्वस्वरूपानन्दावाप्तिः

(C) उभयम् (D) नान्यतरत्

20. प्रत्यक्षादि षट्सु प्रमाणेषु सांख्याः .... प्रमाणत्वेनाङ्गीकुर्वन्ति।

(A) द्वयमेव (B) त्रयमेव

(C) चतुष्कमेव (D) एकमेव

21. साङ्ख्यकारिकायां प्रमाणनिरूपणावसरे "तल्लिङ्गलिङ्गिपूर्वकम्" इति श्रूयते। अत्र तच्छब्देन .... लिख्यते।

(A) प्रत्यक्षम् (B) शब्दः

(C) उपमानम् (D) अनुमानम्

22. साङ्ख्यपरिगणितपदार्थेषु बुद्धेः .... अन्तर्भावः।

(A) मूलप्रकृतौ (B) विकारे

(C) विकृतौ (D) न परिगणितेषु त्रिषु

23. माहेश्वराणि सूत्राणि .... सन्ति।

(A) सप्तदश (B) चतुर्दश

(C) पञ्चदश (D) षोडश

24. क्रियायोगे प्रादीनां .... भवति।

(A) विभाषासंज्ञा (B) टि-संज्ञा

(C) सर्वणसंज्ञा (D) गतिसंज्ञा

25. 'वारणार्थानामीप्सित:' सूत्रेण का कारकसंज्ञा भवति ?

(A) अपादानम् (B) कर्म

(C) अधिकरणम् (D) सम्प्रदानम्

26. विभाषा-संज्ञा .... सूत्रेण विधीयते।

(A) वा च्छन्दसि (B) विभाषा

(C) न वेति विभाषा (D) विभाषा च्छन्दसि

27. .... अव्ययीभावस्य उदाहरणं नास्ति।

(A) अनुवनम् (B) सुमद्रम्

(C) अधिगोपम् (D) गोहितम्

28. 'पाणिपादम्' इत्यत्र समासः ....।

(A) बहुव्रीहिः (B) समाहारद्वन्द्वः

(C) इतरेतरद्वन्द्वः (D) तत्पुरुषः

29. .... मोक्षं धारयति हरिः।

(A) भक्ताय (B) भक्तात्

(C) भक्तेन (D) भक्तम्

30. एतेषु .... ध्वनिविषयको नास्ति।

(A) वर्नर-नियमः (B) ग्रिम-नियमः

(C) ग्रिफिथ-नियमः (D) ग्रासमैन-नियमः

31. 'व'-कारस्य उच्चारणस्थानं ....।

(A) कण्ठ-तालु (B) कण्ठोष्ठम्

(C) कण्ठ-मूर्धा (D) दन्तोष्ठम्

32. 'कर्मणि जिज्ञासा' इति वाक्ये कीदृशम् अधिकरणम् ?

(A) औपश्लेषिकम् (B) वैषयिकम्

(C) अभिव्यापकम् (D) समवायिकम्

33. सुप्तिङन्तं ....।

(A) अपृक्तम् (B) प्रातिपदिकम्

(C) प्रगृह्यम् (D) पदम्

34. 'दुःखं न्यासस्य रक्षणम्' कुत्र उल्लिखितम् अस्ति ?

(A) स्वप्नवासवदत्ते (B) मृच्छकटिके

(C) अभिज्ञानशाकुन्तले (D) वेणीसंहारे

35. हर्षचरितस्य पञ्चमोच्छ्वासस्य किं नाम ?

(A) महाराजगमनम्
(B) महाराजवर्धनम्
(C) महाराजमरणवर्णनम्
(D) महाराजवर्णनम्

36. भानुमती कस्मिन् रूपके दृश्यते ?

(A) रत्नावल्याम्
(B) मृच्छकटिके
(C) वेणीसंहारे
(D) स्वप्नवासवदत्ते

37. रघुवंश-महाकाव्ये दशमे सर्गे निरूपितः राजा कः ?

(A) अग्निवर्णः
(B) नभः
(C) वज्रनाभः
(D) हिरण्यनाभः

38. .... मौनं क्षमा शक्तौ त्यागे श्लाघाविपर्ययः।

(A) ज्ञाने
(B) ज्ञाते
(C) मौने
(D) शीले

39. प्रवहण-विपर्ययः .... रूपके वर्तते।

(A) अभिज्ञानशाकुन्तले
(B) मुद्राराक्षसे
(C) उत्तररामचरिते
(D) मृच्छकटिके

40. साहित्यदर्पणे विश्वनाथेन लक्षणायाः .... भेदाः प्रोक्ताः।

(A) पञ्चाशत्
(B) सप्ततिः
(C) अशीतिः
(D) नवतिः

41. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं .... निराकृतम्।

(A) विश्वनाथेन
(B) आनन्दवर्धनेन
(C) राजशेखरेण
(D) कुन्तकेन

42. 'अहमपि एतस्य हृदयं जानामि ममाप्येषा' कुत्र प्राप्यते ?

(A) स्वप्नवासवदत्ते
(B) उत्तररामचरिते
(C) वेणीसंहारे
(D) रत्नावल्याम्

43. बुद्धचरितस्य तृतीयसर्गस्य किं नामधेयम् ?

(A) कुमारोत्पत्तिः
(B) आर्यकापहरणम्
(C) रतिवर्णनम्
(D) संवेगोत्पत्तिः

44. सन्देशकाव्यत्वेन कस्य प्रसिद्धिर्वर्तते ?

(A) बुद्धचरितस्य
(B) मेघदूतस्य
(C) रघुवंशस्य
(D) शिशुपालवधस्य

45. एकाहचरितं रूपकं किं भवितुमर्हति ?

(A) मुद्राराक्षसम्
(B) वेणीसंहारम्
(C) मध्यमव्यायोगः
(D) उत्तररामचरितम्

46. 'धैर्यधना हि साधवः' कुत्र उल्लिखितमस्ति ?

(A) कादम्बर्याम्
(B) स्वप्नवासवदत्ते
(C) अभिज्ञानशाकुन्तले
(D) हर्षचरिते

47. 'श्रेयसि केन तृप्यते' कुत्र प्राप्यते ?

(A) किरातार्जुनीये
(B) नैषधीयचरिते
(C) रघुवंशे
(D) शिशुपालवधे

48. नाट्यकथासङ्घटने पञ्चावस्थासु न परिगणितम् ....।

(A) आरम्भः
(B) कार्यम्
(C) प्राप्त्याशा
(D) नियताप्तिः

49. उभयपदप्रधानो ....।

(A) तत्पुरुषः
(B) अव्ययीभावः
(C) द्वन्द्वः
(D) बहुव्रीहिः

50. 'दण्डेन यतिः' इति इदं .... अनुमानम्।

(A) लिङ्गपूर्वकम्
(B) लिङ्गिपूर्वकम्
(C) सामान्यतः
(D) नान्यतमम्

ROUGH WORK

SEAL